

שם

ד"ר - כללי

גל - 22 / 7465

מזהה פיזי: 109.18/1 - 741
מזהה לוגי: 02-106-01-07-04
כתובת:

מס פריט: 1383734
27/08/2013

6/1980 - 7/1978

7465/22 - 84

13-0 ד"ר - כללי

23.6.80

80/5451

13-0
לכבוד
מר ב. שילה
מנהל מחלקה לשרותי דה בהתישבות
משרד הדתות, לשכת ראשי
ירושלים

א.2.

הנדון: העברת כספים ועד דמי

ממכתב ששלח החברר לי כי משרד הדתות מעביר כספים לוועד דמי בימים
לצורך אחזקת המקוה.

בראונס לחוריקן בזה:

1. בעלי זכות החתימה בח"ן הועד הדמי עזבו זה מכבר את ימיה, ויש חשש
שהכספים הנמצאים בח"ן הבנק ינוצלו שלא למטרתם.
2. צוות ההקמה ימיה מימן עד כה את אחזקת המקוה כולל רכישה סולר,
נקידון וכו'.

אי לכך אבקש לבטל את העברת הכספים שנעשתה ולהעביר את הכספים
לזכות ח"ן צוות הקמה מס' 10665.

בברכה,

דוד נוימן
ב ז ב ר
י מ י ה

העמק: מר זאב עומר, ראש צוות הקמה
מר משה ניניו, מ"מ ראש צוות הקמה.

-העתק מחזכיר-

מדרש ימית ח.ר. 154

למר יוסף מרבליה - ראש המנהל לבניה כפרית. ✓

רוב שלום וברכה!

ביזמה מקומית נפתחה השנה בימית מדרשה ליהדות, במטרה להקנות מושגי יסוד במחשבה יהודית ובאורח חיים יהודי במסגרת סמינריונית פנימית.

הפעילות מכונה לנוער ולסטודנטים, לחיילי צה"ל ולמשפחות צעירות וכן תקויים חכניה מיוחדת המיועדת לאנשי המקום.

סדר היום מושגת על טיחות, לימוד עיוני, קבוצות דיון מונחות, בשילוב עם הכרת האזור על גופיו ואחריו.

סגל המדריכים מורכב מכותות מקומיים בצדף אנשים מחוץ למקום לפי הצורך.

מלכתחילה היה האכסון הנושא הכפית, וקהל שביה-ספר שזה שבימית עומד בפני שני יעוד, מצאנו לנכון למנות אליך ולבקשך למצוא דרך להפעיל את המדרשה בבית-ספר שדה באורח עצמאי - ללא תלות בחברה להגנה השבע, דבר זה יאפשר פעילות ממודרת לקליטת קבוצות גדולות - כשתחשלוט הנדרש יהיה בחישוב ידם של המשתתפים.

בשלב זה של התפעלת האמצעים העומדים לרשות הנושא מצומצמים מאוד. במסגרת החינוך מועלת יחידה לישובים חדשים בראשות רחל ענבר והיא עושה מאמצים לחשיב סיפון ראשוני, הצורה מועל בינתיים בהתנדבות - דמי האש"ל מכוסים ע"י המשתתפים: סיור המבכיל מאד את הפעילות ולא ניתן להמשיך כך. ערכנו מחשיב מסוער לתוצאות הצפויות בשנה וחצי הקרובה (לפי התעריפים של היום ובהנחה שתועמד לרשות המדרשה אכסניה משלה).

לחלן פרוט ההוצאות המסוער :

אש"ל 250 ליום לאיש x 50 משתתפים x 20 ימי שהיה לחודש = 250.000
 אחזקה ושמיירה 50.000 ללחודש
 מנהלה והדרכה (כולל חסר הדרכה) 100.000 ללחודש
 סה"כ 400.000 ללחודש.

בחוקרה אנשי הצוות,

דבורה בר - מרכזת, עזריאל בר, רחל

שטינברג, אחל קליין.

15
13
18

13-0

ארגון ואמרכלות

ח' בתמוז תשל"ט
3 ביולי 1979

12/6924

213

לכבוד

מר מירבצ'יק

כפר חכ"ד

א.ב.

הבדיון - מזוזות לימית

נודה לך אם תואיל לספק לנו 50 מזוזות עבור
ימית.

התמורה תסולם בהתאם לחשבון אשר תמציאו לנו.

בכבוד רב ובתודה

מרדכי הלד

ממונה על אמרכלות (בפרעל).

העקב

מר אלי ניסים, ממונה על ארגון מיצפלי.

מר ד. הרטום, מזכיר ומרכז ימית.

ה/מב.

כ"ב בתשרי תש"א

19-0

504

אברהם

רוח אלום וברכה!

לאת כניית אל מולך ביום
 יקני, נאף לוב אכילת בוקל פארה אל
 הלח ביוני.

היך אמורה כי הך גבין וחס
 אר במיה, וברל קרוב אלך, יקני מכל
 אלה תל אכילת - הוועד המרכזי -
 בילד אל ביוני.

קול א כי חסד המהמדות קרוב
 צדור בודד יגרי חסד, ויל אהלל כי חסד
 ויל חסד וחסד חסד בין גללי חסד,
 אלה בל חסד כי חסד אל המהמדות
 אילל המהמדות המהמדות ביל אל חסד
 ביוני - חסד.

בוקל חסד

ובכ"ב

Aish Aish

3
88/3-0

ב"ה וס חמי' י"ב בסיון
אכבדז הר לאון טפיר אחריו על שחתי
הגת

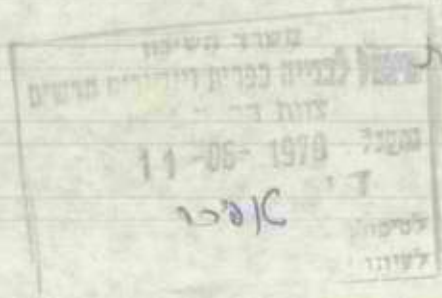
י'אית

אנו ילדי כתה ג-ל בביה"ס המא"צ בי'אית
מבטצרים על החלטת המוסדות המקומיים
להקים בשבת י"ב סיון שנה-פרסוק במסלול י"ס
הילד"אנו תשגי אית כמו כל שאר הילדים
ואם אנחנו היינו רוצים להנות מן ה"לונה-
פרסוק כמו כולם למי שאינו רותי לאו מפרד
אין ה"לונה-פרסוק יהיה ביום חול אבל לנו
לה משנה מאוד וזהו לאו התחשבנו בה

אכבדז רה

הילדי כיתה ג-ל

בי"ס מא"צ י'אית

המשך מגיליון קודם

בחיבור ספרו הגדול היתה לר"ף מטרה כפולה:

א. להוציא מתוך התלמוד את כל החומר ההלכתי והמשפטי. לקבוע את פסק הדין, ולתת בידי הדיקטום לפרשנים מקיף וכולל. ב. לעשות קצור מן התלמוד, להקל על ידי כך על הלובדים ולעזור באופן זה להתפשטותו. המטרה הראשונה בולטת מאלוה. ויש גם הכחות על כוננו השנייה. ההבאות שהוא מביא מן התלמוד הן לעתים קרובות ארוכות יותר מכפי הצורך להוצאת הפסק גרידא. פעמים רבות הוא גם מפרש את המאמר שהוא מביא, כדי להקל על הלומד. מכנים הוא לתוך הספר גם פירושי מלים קשות ושמות עצם בלשון ערבית. על הרוב פירושי קצרים. ויש שבשתיים-שלוש מלים שהכנים באבות גדולה לתוך דברי התלמוד מתפרש הכל. וכמה פעמים אין שבת-שבת של מלים שהכנים באבות גדולה לתוך אתה עומד על חספה זו רק מתוך השוואה עם המקור. אמנם יש גם מקומות רבים שהוא מפרש בפרשור. על הרוב הוא עושה זאת בסוגיא שכבר נחלקו הגאונים בפירושה, והוא נושא ונתן בדבריו קדומים, סותרים ומפרש פירוש משלו. ולעתים יש למי"מ זה חשיבות להבנת הסוגיא יותר מאשר להכרעת פסק ההלכה. אריכות זו יש שהיא פוגמת במקצת את מנהג הספר והמחבר עצמו. אבל מצד כוח ומתנצל על כך במקומות שונים, אבל מצד אחר מעלים באורים ובזוהרים אלה את חשיבות הספר.

דוגמא לחיבורו של הר"ף שמש ספר הלכות גדולות, והושפע ממנו במדה רבה. אולם, רב המרחק בין הלכות הר"ף לבין ההלכות הגדולות, ועלות הן בין כמות ובין באיכות. ר"י שמעון קיארט עמד עדיין באמצעותה של תקופת הגאונים ואילו הר"ף עמד בסיומה ויכול היה לסכם כל מה שנתחדש בבית מדרשו של הגאונים בכל התקופה הארוכה הזאת. החומר ההלכתי שהכניס הר"ף לספרו הוא מרובה פי שלשה וארבעה והשימוש באגדה מרובה במדה גדולה עוד יותר. אותו הדבר גם בנוגע להעברות סוגיות במקום למקום. מפרק למקום וממסכת למסכת. מרכז הוא לעתים למקום אחד את המאמרים הפזורים בכל התלמוד ועוסקים בענין אחד. מאמרים הדנים בעניני תוכחה ריכוז בבבא מציעא סוף פרק ב'. לשון הרע בשבת פרק במה מדליקין. הוא מכניס הוא גם בסוגיות הגמרא למשניות הרבה. מסדור הקשורות עמה קשר אורגני. אחר כך את אלו שקשרו עם המשנה הוא רופף ולבסוף את אלו שאין להן איוו שייכות עניינית. לדוגמא ישמש לנו סדור הסוגיות למשנה הראשונה של בבא

נא לשמור על קדושת מגיליון

מציעה. נבדל הוא מן ההלכות הגדולות גם כוח, שהוא מביא מן התלמוד את כל החומר במסגרתו של כל דין ולבאר סברות החלקים במקום שישנה מחלוקת. כי בזמן שבעל הלכות גדולות מביא לרוב רק את הדין עצמו.

הר"ף היה צריך גם לקבוע עמדה אל האגדה שבתלמוד. בעלי ההלכות שקדמו לו העלימו ממנה עינים כמעט לגמרי. היה לו להחליט אם יש בכלל להכניס לספרו את דברי האגדה, ואם כן - מה להכניס שם כללים מקובלים לא היו בידי. והיה עליו לסמוך כוח לגמרי על טעמו ודעתו. והוא מצא את הדרך הנכונה. הוא השמיט את האגדות שערבן הוא היסטורי וספרותי והכניס את אלו שיש להן ערך מעשי. שיש לתלמוד מהן הנהגה טובה, או מוסר, שיש ללמוד מהן מדה טובה. אבל יש כאן צורך בהבחנה דקה מן הדקה, והיא היתה לו. הוא הורה כזה את הדרך לכל הפוסקים הבאים אחריו. שהכניסו כמה וכמה דברים ומנהגים המיוסדים על האגדה. מתוך ספרו של הר"ף יוכלו איפוא הלומד לקבל ידיעה לא מעטה גמרה האגדה. הספר משקף את התלמוד מכל צד, וראוי הוא לשם שנתן לו: תלמוד קטן.

כדי להביא את דעתם של גדולי הדורות הבאים על הר"ף וספרו. הרמב"ם כותב בהקדמתו לפירוש המשנה. אחרי שהוא מדבר על ספרי הפוסקים שכתבו הגאונים: "שההלכות אשר עשה הרב הגדול רבינו יצחק ז"ל הפסיקו בעד כל החיבורים ההם... מפני שהן כוללות את כל הפוסקים והדינים שצריך אליהם בזמננו זה... ואין תפיסה עליו בהם אלא בהלכות מועטות, לא יגיעו עד עשר בשום פנים" אמנם באחת מתשובותיו הוא כותב שנחלק על הר"ף בשלש מקומות בקירוב. באגדתו לתלמידיו החשוב ר' יוסף ב"ר יהודה הוא מיעצו שישוים את עיקר למועד ההלכות הר"ף, ואף הרמב"ם עצמו עיקר לתלמידים את הלכות הר"ף. ר"י הוזקן, בעל החספות המפורסם, אמר עליו "שילאה בן אדם לחבר חיבור כזהו וזלתי ששכננה היתה שורה עליי".

הראב"ד בעל ההשגות, שכל חכמי ישראל היו בעיניו כקליפת השום. כתב: "אני סומך על דברי הרב אפילו אומר על ימיו שהיה שמאל" ואף המשיגים עליו, או המפרשים והמשלמים אותו, לא התכוונו להטיל בו ספק, כי אם אדרבה, מתוך שהכירו בתועלתו הגדולה של הספר ויצינו שיתפשט יותר ויותר, השתדלו לתקן כל העלי תיקון לפי דעתם. ר' יעקב מברדינ, אחד מבני התוספות, שאל שאלת חלום בנוגע לדין אחד אם הלכה כהגאונים או כר"ף החולק עליהם, והשיבו לו מן השמים: "ואת ברית אקים את יצחק. המאמר קורא לו תמיד 'גדולי הפוסקים' ר' יוסף קארו חושב את הר"ף כראשון בין שלשת עמודי ההוראה שבית ישראל נשעו עליהם ועל פיהם הוא מביע את ההלכה בשולחן ערוך. באופן זה נמשכת השפעת הר"ף על פסק ההלכה עד ימינו אלה.

על הר"ף נוצרה נפישות גדולה של "נשואי כלים". יש שבאו להשיג עליו ולעמתו קמו אחרים להגן עליו ולזכותו. ויש שבאו לפרשו ולעשות לו אזנים. יש שבאו להשלימו ויש שבאו לקצרו. בין נשואי כלים נמנים גדולי עולם כמו הר"א והראב"ד, ר' יהונתן הכהן מלוניל והרמב"ן, ר' משולם מברדש והרא"ה, הר"ן ובעל גמרא יוסף. רובם ככולם מתחמכים ספר וצורת הדיומית. כי בארצות אלו, וביחוד בספרד, הרבו ללמוד בהלכות הר"ף יותר מאשר בגמרא התלמוד. כל הספרות הזאת שנתחברת עליו מעידה על חשיבותו הרבה בעיני בני הדורות הבאים.

עלון להכרת מורשת היהדות

יוצא לאור בסיוע משרד הדתות - מחוז המרכז

ב"ה

פרשת בהעלותך

כניסת שבת 6.23

יצאת שבת 6.28

גיליון מס' 22

סיון תשל"ט

חברי המערכת

הרב א. זמל

הרב נ. סעדה

הרב א. דדון

הרב א. זמריה

הרב מ. כובאני

מרכז המערכת

דוד שילר (סילוק)

משרד הדתות

רחוב החשמל 33

חל-אביב

דברים שמחמכים

ספר מדרש ההלכה והאגדה, הכרכים יחדיו, המיוחד לתנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי הנקרא בשם "ספרי" מפרש שכונת התורה - לנאמר וביום שמחתכם - הנה לשבתות. הרמב"ם - רבי משה בן מימון אומר כי במי המועדים כולם ובראשי חדשים היו הכהנים תוקעים בחצוצרות בשעת הקרבת הקורבן. והלויים אומרים שירה. גם הפרשן הגדול אברהם מפרש, כי ביום שמחה ויום טוב ששמעלים עולות גם תוקעים. והתקיעה מעוררת הלב ליראת ה' ושלאל יבואו לקלות ראש בהקצבם יחד. בהתאם לפירוש הספר נקרא שבת יום שמחה.

בעיונינו בפרשה נמצא חידוש מקורי של רבי אברהם אבן עזרא. ואלה הם דבריו: "וביום שמחתכם ובמועדיכם, ששבתם מארץ אויב או ניצחתם את האויב הכא עליכם, וקבעתם ימי משחה כימי פורים ושבעת ימי חנוכה". התורה משמיעה לנו איפוא דין חדש, כי ייתכנו ימי חג ומועד של ניצחונות על האויב, ואז יש לתקוע בשופרות ולזבוח שלמים. פירוש חדשני זה אינו נראה לרב בעל "העמק-דבר" הוא אומר שלא מצאנו מלכים צדיקים קדמונים, שיקבעו חגים על ניצחונותיהם. - ובכן יש שיטות מנוגדות אם קובעים או לא קובעים חגים על ניצחונות ישראל על הצר הצורר אותם - וסברתו הינה: שהכונה היא לשמחת בית המקדש שהיא שמחת כל ישראל. כנאמר בדברי הימים (ב' ה' י"ג) "וכהרים קול חצוצרות ובהלל לה' כי טוב כי לעולם חסדך". וכן נאמר בספר עזרא "ויעמדו הכהנים מלובשים בחצוצרות" ויענו בהלל ובהודות לה'...

ומעניין שעל שמחת בית המקדש נאמר בספרות התלמודית ששמחתו דוחה שבת ויום הכפורים.

לכן בחנוכה שבנו אבותינו מזבח חדש לאחר שטמאו את הקודש מלכי יוון כתב הרמב"ם שזה נקבעו לימי שמחה לדורות...

בהעתך את הנרות...

למה מסכה פרשת מטרה להנחת הנשיאים, לפי כשראה אחרון חובת הנשיאים הלשה אז דעתו בשלא היה עומד בהנחה לא הוא ולא שכניו, אבר לו הקב"ה, חז"ל, של גזילה משלים, שאה מוליק ומסביב את הנרות (רש"י), והבין כיפרישו על חמורה מקשה, למה נחתו בהדלקת הנרות ולא נחתו בקטורת ובכל הקרבתה ובעבודת ייה"כ וכי שאנה כשרה אלא ב... והוא בא לידי מסקנה על סמך מדישים שונים, שהחובה לנרות הנחה של חשמונאים ובניו בבית השני, מוצע אחרון, שיתקיימו אף אחר חרוב בית המקדש, ובמ"ד: אמר הקב"ה למשה, לד אביר לאחרון, אל החיור, לנזולה סוז אתה מתקן: הקרבתה כל זמן שבהי"מ קיים הם נוחגים, אבל הנרות לעולם יאורו.

חולשת הדעת של אחרון הייתה בעיקרה בפני הסיבה שבגללה זכו הנשיאים ליטול חלק בראש חנוכה המשובן כפי שפרש"י, והנשיאים, הם שהוכו במצרים בשביל ישראל על י"י הנוגשים המצריים, והם זכו בשביל זה להיות נשיאים בישראל, וחלשה דעתו של אחרון שלא הוא ולא שכניו, סבילו בשביל איהם במצרים, שהרי שבפ לוי לא היה בכלל השיעבוד, והשם שמתחם זה לא זכה לא הוא ולא שכניו להשתתף בהנחת המסכן, אבר לו הקב"ה: הם סמך את נמש דתם בגולה ולא נשאר סוז רושם כל שחור, ואין אברהם הלל על גם שבתוך לארץ, אבל של דוליה בשלשה, שאה מוליק ומסביב את הנרות, אתה חלוק את גר ישראל, שאה ושכניו תעבדו בראש חנוכה ותכריזו כי לה' אלי, ועל ידיהם חנוכה ותוכנו מלכות ישראל זהו ישמש סמל לעולם, שיהא קיים לעולם (שאריה גימס)

ויש שהסביר כי הנחונה: חולשת דעתו, ושכרו לכו גזולים משלמה וקיימות לעולם, החביעה התמידות מעמק לפעול ולעשות כלי המספ, היא מקור של עידוד וחיוק, ערובה לקיום כל מעשה טוב, וסימן להחנכות והתחדשות המדינה של המיסופים והמאווים המוכים שתמיד נשאר עור סוז מה לעשות

בהעתך את הנרות...

של לעולם קיימת (רש"י), חנוכה לנר הנחה (ע"י רמב"ם), אף בגלות במשך וכתקלים וכתחמר התה קיימת ההארה מנרות המנורה.

בהעתך את הנרות...

צריך להחליק עד שחמה שלהבת עולה מאליה (רש"י), צריך האדם להגיד עצמו בעבודת ה' בקביעות ובתמידות עד כדי כך שתחדודו לעצם סוחו, שהחרגל ייעשה סנע והשלהבת תעלה מאליה.

(מרכיב הענין)

אל מול פני המנורה יאורו שבעת הנרות...

אביר חז"ל (מנולה בא) אסעי משובת, ללסדנו שראו כל אדם דרך המסנע: לא יפליג לשבאל - אל תרשע הרבה, לא יטה ליפון - אל תצדק הרבה, והנה נאמר (דברי הימים א כ"ג, י"ג) ייבול אחרון למקדשו קדש קדשים, ולכאורה יש לראות בקדושתו ובמקדשו קדש המפלה, כעין סמית מהמסנע, לכן נאמר: ויעש כן אחרון - לחגיד שבתו שלא שינה, אבילו אחרון שחקדשו הקב"ה קדש קדשים, אתה אחרון כמסנע, באהה החנוכה מסנע שנתה במחילה.

(חכם)

רעש כן אחרון...

לחגיד שבתו של אחרון שלא שינה (רש"י), מספרים על ר"י בירד מנזיבין, פעם ראה את ר' לוי יצחק מברדיצ'ב בתפלתו, את ההתלהבות הגדולה, הנענועים, התנועות וההעזות בחינה כל עצמותי תאסרה, אבר לו: אילו היה אחרון הכהן מנזיבין ורועי כשעת הדלקת המנורה כפי שאתה נהג במסכה, היה שופך את השמן ומסיל את המנורה, וזה הפירוש "לחגיד שבתו של אחרון שלא שינה", כשתקב"ה אבר למשה לאמור לאחר שידליק את המנורה, הרי מנול ההתלהבות וההשתוקקות לרחה וחזיון היה צריך להודיע אבר אחרון "לא שינה", הוא כלם את החרגושתו והתלהבותו וחזיון, ועשה את המעשה בהתלהבות פנימית ובאש עצורה בעצמותו.

(מנזיבין מנזיבין)

וזה מעשה המנורה מקשה דוב...

וזה מעשה המנורה מקשה דוב... שהראתה הקב"ה באצבע לפי שנתקשה בה (רש"י), מוצע היה קשה כל כך למשה לחפש מעשה המנורה בדרך צחות: על המנורה נאמר "עד ירכה עד פרחיה תפוצת היא", ודודשו רשומות אמר שזה סמל ואת לאהרן ישראלי: שהמכונים והעמים החשובים והמסוחרים - "ישראל" מקשה אחת", וזה התקשה משה להבין, אר עושים (ר' שלמה קליגר)

הפסרה לפרשה בהעתך את הנרות (זכריה ב, ג, ד)

רבי ושמחיה בן ציון כי חנוכי בא ושמחיה במוכר נאם ה' (ב, יד) חסנני אמר: "את השכינה שורה אלא מתוך שמתה" ע"י שמתה של משה, האופפה את כל הגוף ונחתה בו חיות, מוכר הגוף ומחזקם ונעשה ראוי להשראה השכינה.

לפיכך אמר חכם יתבוד: "רני ושמחיה בן ציון" - החנוכי ברינה ושמחיה - "כי חנוכי בא ושמחיה במוכר" - כי מכשק אני לישירות את שכינתי בחמר, ועלך לעשות עצמך ראוי לכו ע"י שמתה...

(צארי של)

יגער ה' כי השטן ונגער ה' כי

הבחר בירושלים (ג, ד) "הבחר בירושלים" מוסב על השטן, יגער ה' בשטן המסווה את עצמו בחימה לציון וירושלים, למען יוכל לנתק והודים מחיק היחידות...

(מנזיבין מנזיבין)

מסכת אבות פרק ר' משנה ד'

כר היא דרכה של תורה: פת במילה תאכל, ומים במשורה תשתה, ועל הארץ תישן, וחיי צער תחיה ובחורה אתה עמל: ואם אתה עושה כן, "אשרך וטוב לך (מהדלים קמח"ב), אשרך - בעולם הזה וטוב לך - לעולם הבא.

דברי התנא המוריס, שכן מציינו בחורבה מקומות שאין המורה שורה אלא מתוך שמתה, וכאן אבר רואים ובחורשה מיוחדת את החיפך הנמור: אולם אם נחבנו בחוכמה של המשנה, ותיישבו הדברים.

חכמניו זכרונם לברכה דייקו בלשונם ולכל חברה או משפט שאמרו הייתה משמעות חשובה - ואם כונת התנא שעל האדם לוותר על חיי נוחות, ולא לחנות אפילו במקשה מתעצנות חיי העולם הזה, צריך להאמר "כך דרכו של עושה במורה", או "העוסק בחורה צריך שיאכל פת במורה", לא רק שאין מצוה לעשותה, אלא שאין ראוי לנהוג כך, כי על ידי הצער והענוה באורחות חיים כאלה, יהיה קשה ללמוד ולהבין מודותיה. בן צארי אחד מנזיבין התנאים, החזיר ואמר: אדם ששב על כל משכב ושומר נפשו, משכבו על סרקע.

אחרת זו שאמרה בן צארי, מקבילה משפיעה חשובה, כי אם חלילה יכבד עליך חז"ל וישכב על ערש דלי, כעד יעמוד לו הכה לעשות וצוץ קוצו ולעמול במורה בבריאות הגוף והנפש, באחר וכו' עא"פ חקר את הענין בעמקות, בודעו אחרית דבר ששכיבה על הארץ, אבילה פת קיבר מתובלת במילה ושתיה מים בצמצום, מופנה לאדם מתלואים מרובים.

ובמקום שיש צער ומחלה, אין דעת תורה מתחשבת, וראינו שהיו תלמידי חכמים ואנשי מעשה: שהעלו על שולחנם מאכל מלכים, והגיעו למעלה רמה ונשגבה, בהכמת החורה ורזיה.

ואם עשיר הוא ויכול להיטיב לכו במעונות, בכדי שילמד ויעבוד את הבורא בשמחה, בעונג ובחורבה חלב, הרי זה עושה ומקיים מצות חכמים, כי מי שיש בידו לגמול חסד עם נפשו - אין לו לענותה, ומי שהורגל מנעוריו במפנקים ויש לאל יד - לא ימנע עצמו מהם, כי כזה יחליש כוחו ונמצא בטל מן התורה.

יתרה מזו, אפילו הוא עני והורגל לאכול מעדנים, חובה על הצבור לספק לו, כדי שלא תהא סיבה בידו וימנע מללמוד.

יצא ארפא, שהכפינו ד"ל החזיקו לכה, לקראת האדם, וכל זאת למחן שלא יבוא בטענה ויאמר, הייתי רוצה לשקוד במורה אבל מה אעשה - אין לי הכח והיכולת לסבול - קשה עלי לשנות דרך חיים, אמר חכמים: אדם אל תשנה מאומה כמה שהורגלית ובתנאי שתקבע עתים לחורה.

יש מפרשים עיקר דרכה של תורה, לנהוג במידת ההסתפקות ולא לבקש מותרות לעצמו, הן באכילה ושתיה והן במלבוש, על זה אמר געים זמירות ישראל "טוב לי כי עונותי למען אלמד חוקיך" (מהדלים קמ"ט), ואם האמר אם עונותי למדתי תורה אומר לך: לא רדפתי אחרי תענוגות והבלי העולם, הסתפקתי במורע, כי ההסתפקות נוחתה לאדם, להגיע אל שלמות החשיבה העצמית וההבנה השכלית, להבין סתרי תורה וצפונותיה.

חכמניו ד"ל אמר משל למה הדבר דומה, לסוחר שנסע אל הריד לקנות סחורה, במשך כל ימי נסיעתו היה סרוח וחרוד, אכל בצמצום וישן בודק, שמא חלילה לא יגיע אל היעד, כיון שהגיע אל הריד וקנה סחורה טובה, נחה עליו דעתו, מביטה לו שיתפוגג בריחה.

כך גם עיקר דרכה של תורה, תחילה בצער וביסורים - ביסורים של אהבה דוקא, כמו שנאמר "אשר חנבר אשר תיסרגו יה ומהררתו תלדנו" (תהילים ע"ד, יב) שיהא הוא מושל ביסורים, שאם באים עליו לא יטרדוהו מללמוד תורה, אחר שכבר הגיע למעלות התורה הבין סודה וערכה, ישמח בחלקו וימשיך בשביל החיים, כמו שנאמר "עץ חיים הוא למחזיקים בה ותמצינה מאשר" (משלי ג, יח) כל העוסק במורה לשמה, תורתו נעשית לו סם חיים - זוכה להצלחה בכל מעשיו בעולם הזה וקונה לו נחלה כבוד רוחני, לעולם הבא, עקב זה, חתם התנא ואמר "אם אתה עושה כך - כך דוקא, אשרך בעולם הזה וטוב לך, לעולם הבא".

מכון להכרת מורשת היהדות

יצא לאור בסיוע משרד הדתות - מחוז המרכז

רקב הקנאה, הנקמה והשנאה,
ונגדע מלכך כאשר!

ש.ז.מחם ז"ל

המשכן סמל השלום והאחדות

אמר רבי שמעון בן חלפתא: לא מצא הקדוש ברוך הוא כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום. שנאמר: "ה' עוז לעמו יתו" ה' יברך את עמו בשלום". בני ישראל יצאו ממצרים כשהם מחולקים לשנים עשר שבטים. אפילו הים נקרע לשנים עשר גזרים. שכל שבת ושבת יעבור בנפרד. כנאמר: "לגזור ים סוף לגזרים". חלוקה זו גרמה למריבות וסכסוכים, וכל החניות היו במחלוקות. עד שבאו לה' חורב כנאמר: "ויהיו שם ישראל נגד החרב". כאשר אחד בלב אחד, ואחדות זו הביאה להשראת השכינה ומעמד ה' סיני והקב"ה אמר: "מי יתן ויהיה לבבם זה להם ליראה אותי ולשמור את כל מצותי כל הימים".

לאור השפעה אלוהית זו רצה הבורא לקבוע את שכינתו בתוך בני ישראל וציה לעשות משכן. ציין לשמש דרך בעבודת ה' ודרך של שלום ואחדות לכל שבטי ישראל. והדרכים לכך, שכל העם ישתתף בפעולה זו של הקמת המשכן, כדי שלא יחשב לקנין יחיד. וזכות-היא לכל יהודי להשתתף בהקמת המשכן. דבר זה נקבע לדורות גם ביחס להקמת בית-מקדש מעט. בתי כנסיות ובתי מדרשות. באם איש עשיר ירצה לממן את בניית בית ה' כמחזק עצמו, אין לו רשות לכך.

אחד הפרשנים הגדולים רב שלמה דוד לוצטו מסביר שהפרשיות "תרומה" ו"תצוה" באות אחרי פרשת "משפטים". שרק לאחר שהעם קיבל את המשפטים והתוררות ויה' הוא מלך בעם ישראל רק אז ראוי שיעשו לו בקדש כאילו בלבם שובן בתוכם כי זה יהיה סיבה חזקה לשימור האחדות באומה והתבונה דביקותה בתורה.

נתן את לבנו למיוחד שבפרשתנו. שבמש רבינו אינו מוזכר כלל בפרשה, ומסבירים זאת בכך שבתפילה משה נסמך על משה אברהם ויחזקאל. וזאת כנאמר: "והיה שם משכן ה' ויחזקאל רבי משה בן נחמן. רואה בציונים הרכים - 7 במספר פרשיות על הקמת המשכן וכל פרטי הפרטים - את תעודת הגאולה ותכליתה בהספירו שלגאולה שתי משמעותיות להגאל מכללות פזיות כי חנה יצאנו ממצרים מגלות מצרים. אך עוד לא נגאלנו כי אנחנו נודדים כמדבר כי במדבר זוהי ארץ לא לנו. אך כשבאנו לה' סיני וקרבתו המקום שבנו למעלה האבות ואז נחשבנו לגאולים.

רעיון מעמיק בדבריו, לא חופש מעבודת. לא כבוד ארצות. עשירים עם משועבד לחופשי. המיוחד בגאולה ישראל הוא בהגלית ה' עלינו וביצירת סדרים קבועים לעבודת ה' כשהמשכן הוא המרכז לעבודת ה' ולשלום ואחדות.

ה"ב

פרשת "תצוה"

כניסת שבת 533

יצאת שבת 631

גיליון מס' 10

אדר תשל"ט

חברי המערכת

הרב א. זמל
הרב נ. סעדה
הרב א. דדון
הרב א. זכריה

מרכז המערכת

חוד שילה (מלוק)
משרד הדתות
רחוב החשמל 33
תל-אביב

וראוי להביא כאן את דבריו של ר' משה אבן עזרא עליו בספרו "שירת ישראל". והרי הם מחזיקים את המרובה: "בימים האלה חי אבר איוב שלמה בן יהודה בן גבירול הקורטובי, שנולד במאלקה וגדל בקרקסטה. הוא תיקן את מידות נפשו וחינך את טבעו והניס את התאוות הארציות, והכין את נפשו לדברים העליונים, שניקה אותם מחלאת התשושקות... בן גבירול, ירחמנו האל, היה הצעיר בשנים שבקביצת המשרדים שבדורו, אבל עלה עליהם במליצותיו... הוא היה אמן נפלא ומליץ נשגב. הוא הגדיל לעשות ברוחו הפיוטי וקלע אל המטרה היותר גבוהה... הוא נקרא פרש המליצה ואמן השיר. יש עדינות ורוך לדבריו ונעימות לכוונותיהם... הצעיר הזה ז"ל כתב שירי תהילה וקניות, להשיג את תכלית השלימות ברעיונותיו; הוא גם גם שירי התפארות ואהבים נעימים ושירי מוסר שהצטיין בהם; גם כתב שירי התנצלות עדינים ושירי מהתלות שנונים... הצעיר הזה ז"ל נפטר...

אחרי שהגינו לשנתו השלושים" (עמ' ס"ט - ע"א). העם מצא באישיותו של אבן גבירול מקום להתגדר בו ולקשור לראשו כתר אגדה. מסופר, כי תונר אחד נתקנא בחכמתו של אבן גבירול, והרג אותו וקבר את גופתו בגנו סמוך לתאנה. חנטה התאנה פניה קודם זמנה והבשילה תאנים שלא ראתה עין כמותם ליופי. תמה העולם על כך והזכיר הגיע גם לאנשי המלך. שאלו את החוגר, מה עניין האנה זו ולמה נשתנתה מכל תאנה, ולא הגיד. ורק אחרי עיניים, שעיניה המלך, גילה את הסוד כי החכם אבן גבירול הקבור בגנו הוא המכבר את הפריות והכמתו מיפה אותם. בכתב יד תימני מסופרת אגדה זו, מעין האגדה המסופרת על ר' אברהם אבן עזרא: אבן גבירול היה בן י"ח שנה והיה עוסק בחוריה ושיבתי אחת. הייתה לרבו בת יפה שהגיעה לפרקה, ואביה לא רצה לתתה לאיש. פעם אמר: מי שיתן לי "פרי חדש" אני נותנה לו. ה' אותו יום ג' באייר, ורשבי"ג שמע את הדברים. ישב בליל ד' באייר ותיקן וכתב מצוות עשה ומצוות לא תעשה (אזהרות) והשליך את הנדירות דרך הארובה שבגג לתוך בית רבו. בבוקר השכים הרב לבית התפילה והנה הוא רואה ניירות מפזרים בבית. ראה בהם כתיבה נאה ומישרת. הכניסם לתוך מטפחת והלך לבית הכנסת. אחרי התפילה הוציא את הנדירות וקרא בהם והכיר, כי של אבן גבירול הם. קם ואמר בתוך הקהל, כי בניירות אלה מקורשת כתו לאבן גבירול. ובערב שבעות עשה שבע ברכות ונישואין. דמיון העם עשה את גבירול גם לבעל מופת, ומסופר כי יצר גולם אשה, על כל פנים משורר גדול היה האיש והוגה דעות נכבד, מאין רבים כמותו.

ר' שלמה (בר' יהודה) אבן גבירול מגדולי המשרירים והפילוסופים העברים בספרד. נולד במאלקה בשנת ה' תשפ"א (1021) לערך. על אביו אין אנו יודעים אלא שמוצאו מקורדובה, ומסתבר כי מת עליו בעודנו נער; ואמו מותה עליו עוד קודם. כשרונותיו המרובים, שנתנו אותותיהם בו בעודנו צעיר ביותר, משכו עליו עיני "שרים" ונדיבים שרצו להתכבד בו. גדול היה כוחו בלשון ובשירה ונמצאים בידינו שירים שהיכרם בהיותו בן שש עשרה שנה. נסיותו לעיין קירבתו לפילוסופיה והשיג בה מעמד חשוב. בעל גפש עדינה שאינה יודעת משא פנים היה. מבט חודר גילה לו את האמת הערומה. ותפסה תמידית לא נתנה לו מנוח. הוא שיבח את מטיביו וגינה את אלה הראויים לגינוי. אבל לפרקים הפך את רוחו ומקל גועם היה למקל חובלים. וידידיו נעשו לו לאויבים. עוד בימי נעוריו בא לסרקוסטה, וכנראה ללמוד וללמד אבל רוחו הסוערת ליוותה אותו גם לשם. וסכסוכים שונים ורובות עם מתנגדיו איצטווה לצאת משם. רוח דיכאון פרש את כנפיו על המשרר ומחלה קשה (וכנראה שחפת) טבעה בו את חותמה. הוא מת ערירי ומר גפש בשנת ה' אלפים תת"י (1050) לערך.

תקוף היה כדעתו לא חס על שום אדם, ואפילו אם זקוק היה לחסדו. ואף בר' שמואל הנגיד פגע בחיצו השנונים. מתוך גנותם של בני דורו בא להורות באצבע על מעלתו הוא, שכן ידע את ערך עצמו. והרי הוא אומר: "אני מלאך והם אנשי עמורה". "ארום ואנשא על כל מתי דורי ועל כל הזמנים". "ילי שיר, שופוצין צור בעורו". וכדומה. ולא מצא לו נחמה אלא באלהים ובתיקון מידות הנפש, המקרב את האדם לבוראי. ואכן גם שירי הקודש שבשירתו מרובים הם, והרבה מהם זכו אף ליכנס למחזורים. וגולת הכותרת שלהם היא שירתו "כתר מלכות", הימנו נעלה שקנה לו את הלבבות מאז ועד היום; ואף יהודי אשכנז נודהגים לאמרו מעין "שיר היחוד" בליל הכיפורים.

חג המימונה

תשנ"ח - 1978

שלושים שנה למדינת ישראל

ברית יוצאי מרוקו
בישראל

הוועדה למורשה ולתרבות

המימונה

מנהג נאה שיש לשמור על צביונו המקורי והמסורתי

אחת ממטרותיה המוצהרות של ברית יוצאי מרוקו בישראל היא לפעול לשילובם של יוצאי מרוקו בחברה הישראלית, אחת הדרכים היא: **הפצת המורשה הרוחנית והתרבותית של העדה המרוקאית**, ושילובה בתרבות העם.

למורשתנו יש הוד ויופי יהודי מקוריים, יש לטפחה ולעשותה לנחלת כלל עם ישראל, כהמשך לתרבות עמנו הקדומה, וכחלק אשר יתמזג עם התרבות המתחדשת היום בארצנו, אם נדע לברור **התוכן היהודי הטהור** מתערובת זרה אשר בכורח מציאות הגלות הממושכת נשתרבבו זה בזו.

בתקופה זו של מיזוג גלויות, אסור לנו למחוק את עברנו ואת זהותנו היחודית. נהפוך הוא, שילובנו בקרב העם יתממש נכונה רק אם נדע לשלב גם את עברנו ומורשתנו.

עלינו לחשוף ולהוציא לאור את הגנזים היקרים אשר הנחילו לנו אבותינו והם נוגעים לכל הפעילות הרוחנית והתרבותית של עם ישראל, בתלמוד, בהלכה, בדקדוק, בשירה ופיוט וגם במנהגים מיוחדים, בפולקלור חג ומועד.

דורות רבים חגגו יהודי מרוקו את חג המימונה, בלי לדעת עד היום את הרקע ההיסטורי שלו, זקני העדה נותנים טעמים שונים לדבר, אך עדיין יש מקום למחקר יסודי ומקיף כדי לגלות את מקורו הראשון של מנהג זה.

תהי הסיבה אשר תהיה המנהג השתרש עמוק במסורת של יהודי מרוקו, אולי גם בגין צירופו לחג הפסח עצמו. באשר כל הסמלים המאפיינים אותו, יש בהם התייחסות מסויימת לפסח:

השיבולים הירוקות (אביב — עומר) **היציאה לים** (זכר לקריעת ים סוף) מימונה (אולי שיבוש המלה „אמונה“ האמונה להינאל בפסח כדברי חז"ל).

החג במתכונתו הידועה בכל קהילות מרוקו היה לו צביון דתי — מסורתי: תפילת ערבית חגיגית, ביקור אצל הרב וקבלת ברכתו להצלחה, עריכת שולחן וקריאת ההלל, וכו'...

חידוש המנהג בישראל.

יהודי מרוקו בהיותם נתונים בבעיות קליטה קשות וחמורות בשנות העליה הראשונות לא התפנו אז למורשתם ולמנהגיהם, היו ביניהם אפילו שחשבו שבתרבות המדינה המתחדשת אין מקום למסורת העבר, שנראית בעיניהם כפסולה.

ראיה שטחית ונאיבית זו היתה בה סכנה לא רק של שכיחת העבר אלא גם התנכרות כלפי יחודה וסיגולה של העדה ותרומתה למסורת ישראל.

חג המימונה היה בחזקת סכנת חדלון, אילולא יוזמתם הברוכה של כמה חברים ובתוכם הח' שאול בן-שמחון אשר עשו מאמץ שאין לתאר אותו וחידשו חג זה. היום הוא השתרש מחדש לא רק אצל יהודי מרוקו אלא חדר גם לתודעת הציבור הישראלי על כל שבטיו ועדותיו.

לולא יוזמה זו, מנהג המימונה היה עובר מהעולם, והיה כלא היה.

אם כאמור, חג המימונה, היתה לו צורה דתית-מסורתית במרוקו, הרי כאן בארץ התלוו והועתקו אליו תופעות זרות שהוציאו אותו ממסגרתו הנכונה, וממקוריותו.

נודה על האמת כי מעולם לא השלמנו עם הצורה והתוכן שלבש חג זה. גם רבני העדה, בצדק, התקוממו והתריעו נגד מה שהם מכנים „חילול המורשה היפה של יוצאי מרוקו והכערת פני העדה לעין כל”. ידענו כי כאשר חג זה יוחג בהמוניות רבה לא תוכל להיות שליטה על רבבות החוגגים, אשר בפרוץ השמחה הבלתי מרוסנת, החג ייסחף לכיוונים בלתי רצויים שאין להם כל קשר לחג עצמו, והמנהג יאבד את יופיו ואת ערכו, כחלק מהווי של יהודי מרוקו, מה שיגורנו בא.

חזרה למקור

אין בדעתנו לבטל מנהג יפה זה, נהפוך הוא, נקיים אותו ונשמור עליו אך חובתנו להחזירו למקורו הראשון היפה וגם נוסיף עליו כהנה וכהנה, בהתאם לרוח החדשה של עצמאותנו הלאומית.

ואולי, דוקא היום, כשמנהג זה השתרש בתודעת הציבור, ניתן לעשותו מנהג של כלל עם ישראל כאשר התוכן והצורה יהיו במסגרת ציבורית תרבותית נאותה שתוכל למשוך ולעניין גם עדות אחרות שלא הכירו מנהג זה בעבר.

לא מעט התלבטנו בשאלה: איך לשמור על מנהג זה ולשוות לו צביון נאות, ולטהרו מכל תופעות לווי בלתי רצויות.

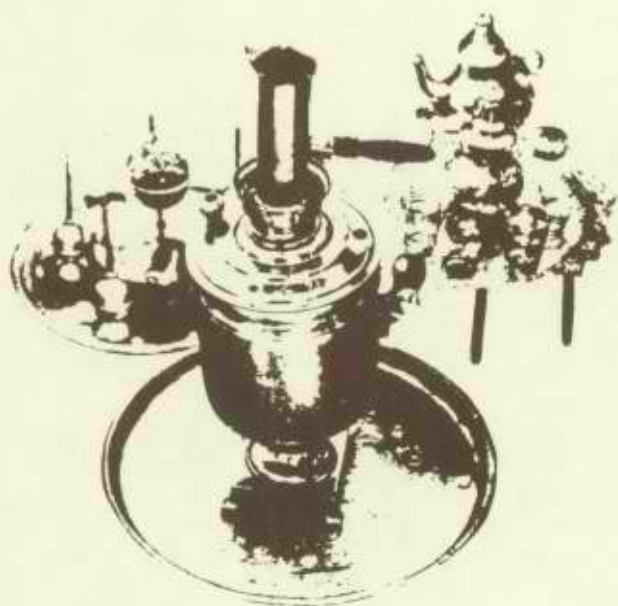
בשנתיים האחרונות עשינו נסיון חדש בכמה מקומות, ההצלחה האירה לנו פנים, וקבלנו ברכה ועידוד מכל הגורמים.

המסקנות הן: (1) חג המימונה הוא מנהג יפה שיש להתמיד בו ולנצל לקירוב לבבות ולמיזוג העדות.

(2) החג מהווה הזדמנות נאותה להציג התרבות החיובית והפולקלור של יהודי מרוקו.

(3) החג ישמש מועד למיפגש בין העדה, רבניה ונציגיה עם ראשי המוסדות הציבוריים והדתיים במקום.

(4) לנצל החג לפעילות ציבורית של יוצאי מרוקו בכל ישוב, למטרות העדה וקידומה.

ה"מימונה" במרוקו — מאת דב נוי

טקס ה"מימונה" נערך במרוקו, במוצאי חג הפסח, לאחר תפילת ערבית. בשבוע של פסח מתפללים מנחה, מוקדם מהרגיל. לאחר התפילה מצטיידים בפירות, קליות, ודברי מאכל שונים. יוצאים מחוץ לעיר, סועדים בצל העצים ונהנים מהרוח הצוננת של בין־הערביים.

בהגיע מועד התפילה נחפזים הגברים לבית־הכנסת והנשים והילדים נשארים בשדה עד רדת החשכה. עם צאת החג קוטפים שבלים או כל ירק אחר ובבואם הביתה חובטים איש את רעהו בשמחה ומברכים: „ויתן לך האלוהים מטל השמים ומשמני הארץ" או בלשון הערבית „תהיה השנה ירוקה ורעננה".

לפני תפילת ערבית שרים המתפללים בהתלהבות ובדבקות שירי חג של מחברים מערביים קדמונים כרבי דוד חסין, ר' יעקב אבן-צור, המכונה יעב"ץ, ר' חיים פינטו ועוד. את תפילת ערבית מתפללים בחגיגות, הדבר ניכר בלחן התפילה, בפני המתפללים המאירות ובהשתתפותם הערה לאחר ה"הבדלה" מברכים איש את רעהו "תזכה ותצליח" ונוהרים לבית הרב לטקס ה"מימונה", את פני הבאים מקבלת תזמורת הכוללת עוד, תוף וכינור.

על שולחן הרב פרושה מפה לבנה ועליה ערוכים חלב, דבש, תמרים, ריבת פירות, צלחת קמח ובה תקועים תרמילי פול ירוק, קערת מים ובה דגים טריים ואגרטל ובו ענפי מנטה ריחנית.

שולחן דומה נערך בכל בית, כשבית הרב מלא המון חוגג, קם הרב והתזמורת מפסיקה את נגינתה. בכל מושלך הס, והקהל מצפה לשמוע דברי ברכתו. החוגגים ניגשים בזה אחר זה לדוכן הרב, כל חוגג מתכבד בתמרה טובולה בדבש מידו נושק ידי הרב ומרכין ראשו לקבל ברכתו.

מעמד זה נמשך שעה ארוכה עד שאחרון החוגגים מקבל את ברכתו. לאחר הברכות מתכבדים בשתיית תה ממותק בסוכר, בברכת "תרבח ותסעד". (תזכה ותצליח).

נפרדים מהרב ופונים איש איש לביתו להמשך חגיגת ה"מימונה".

בכל בית אורות רבים, השולחנות ערוכים ומקושטים בירק, הדלתות פתוחות לקבל כל אורח, הנשים מכינות חביתות-קמח ("מפליטה") טובלות אותן בדבש, חמאה טרירה וחלב ומגישות אותן עם כוס תה לבני הבית ולכל אורח שבא לברכם. בלילה זה אוכלים רק מאכלים המסמלים ברכה: דבש, חלב, קמח, שבלי חיטה, דגים ומיני מתיקה. אין אוכלים בשר בגלל הדם שנשפך בשעת השחיטה ואין שותים קפה בגלל צבעו המבשר רעות.

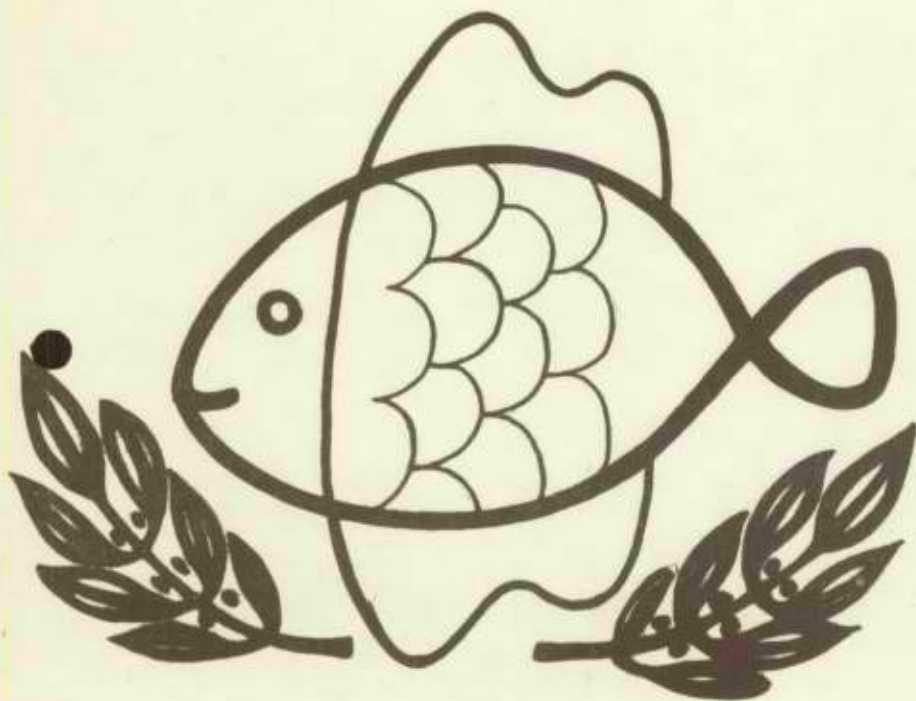

אנו מברכים את כל בית ישראל בברכה המסורתית „תרבחו ותסעדו” (תזכו ותצליחו) זוהי הברכה שבקצה המגרב (מרוקו) נהגו היהודים לברך איש את רעהו בליל ה„מימונה” והוסיפו עליה „לשנה הבאה בירושלים”.

אנו קוראים להמוני בית ישראל לבוא ולחוג ולשמוח אתנו בחג נאה זה, אשר בנוסף לסמליו היפים המסמלים חג האביב והחרות נוספה לו כאן בארץ הרגשת החופש וגאולת העם.

בשיתוף העם על כל רבדיו ושכבותיו אולי נהפוך חג זה לחג מיזוג הגלויות וקירוב לבבות.

נברך את כל בית ישראל בברכת „אושר והצלחה”.

אנו רבני העדה, פונים בקריאה נמרצת אל אחינו יוצאי מרוקו לחג את חג המימונה מתוך **צניעות, דרך ארץ והתעלות רוחנית** כפי שנהגו לעשות זאת בגולת מרוקו.

חג המימונה הוא חג יפה הבא להשלים את שמחת חג החרות והמסמל אמונה בגאולה העתידה לבוא, בבחינת, בניסן נגאלו ובניסן עתידין להיגאל.

אבותינו הנחילו לנו מורשת יפה ועשירה מחובתנו להעבירה לדורות הבאים, כדי שידעו מקור מחצבתם ועברם, אבל עלינו להישמר מכל משמר כדי שמסורת זו תהיה ברוח ישראל, ללא כל תופעת לווי שאינן לכבודנו, והנוגדים את רוח התורה.

לכן אנו פונים אליכם אחים יקרים לבטל את תרבות „הבמות“ והיציאה ההמונית לפארקים ולשדות, שהופכת את יום המימונה שהוא אסרו חג של חג חרותנו, ליום חינגה וסילוף דמותו של חג מסורתי זה.

אנו ממליצים על ביקורי בית כפי שהיה נהוג בכל הזמנים ודבר זה תורם רבות לקירוב לבבות, לאחווה ורעות תוך שמירת טוהר המנהגים ברוח אבותינו ורבתינו נ"ע, ולשומע לנו ינעם ועליו תבוא ברכת טוב.

אנו מברכים את כל בני העדה וכל אחינו בית ישראל בברכה המסורתית „תרבחו ותסעדו“ — תזכו, תעלו ותצליחו.
החותמים :

1. **הרב משה מלכה** — הרב הראשי, פתח תקוה.
2. **הרב יוסף שרביט** — הרב הראשי, אשקלון — חבר מועצת הרבנות הראשית לישראל.
3. **הרב דוד עובדיה** — חבר הרבנות הראשית, ירושלים.
4. **הרב ישראל אליזרע** — הרב הראשי, אשדוד.
5. **הרב יוסף בוסקילה** — הרב הראשי, בית שמש — מזכיר התאחדות הרבנים הספרדים.
6. **הרב יוסף עוזן** — הרב הראשי, ראשון לציון.
7. **הרב יחיאל אבוחצירא** — הרב הראשי, רמלה.

חוברת זו יצאה לאור בסיועם האדמיניסטרטיבי

של:

משרד הדתות

המשרד לקליטת עליה

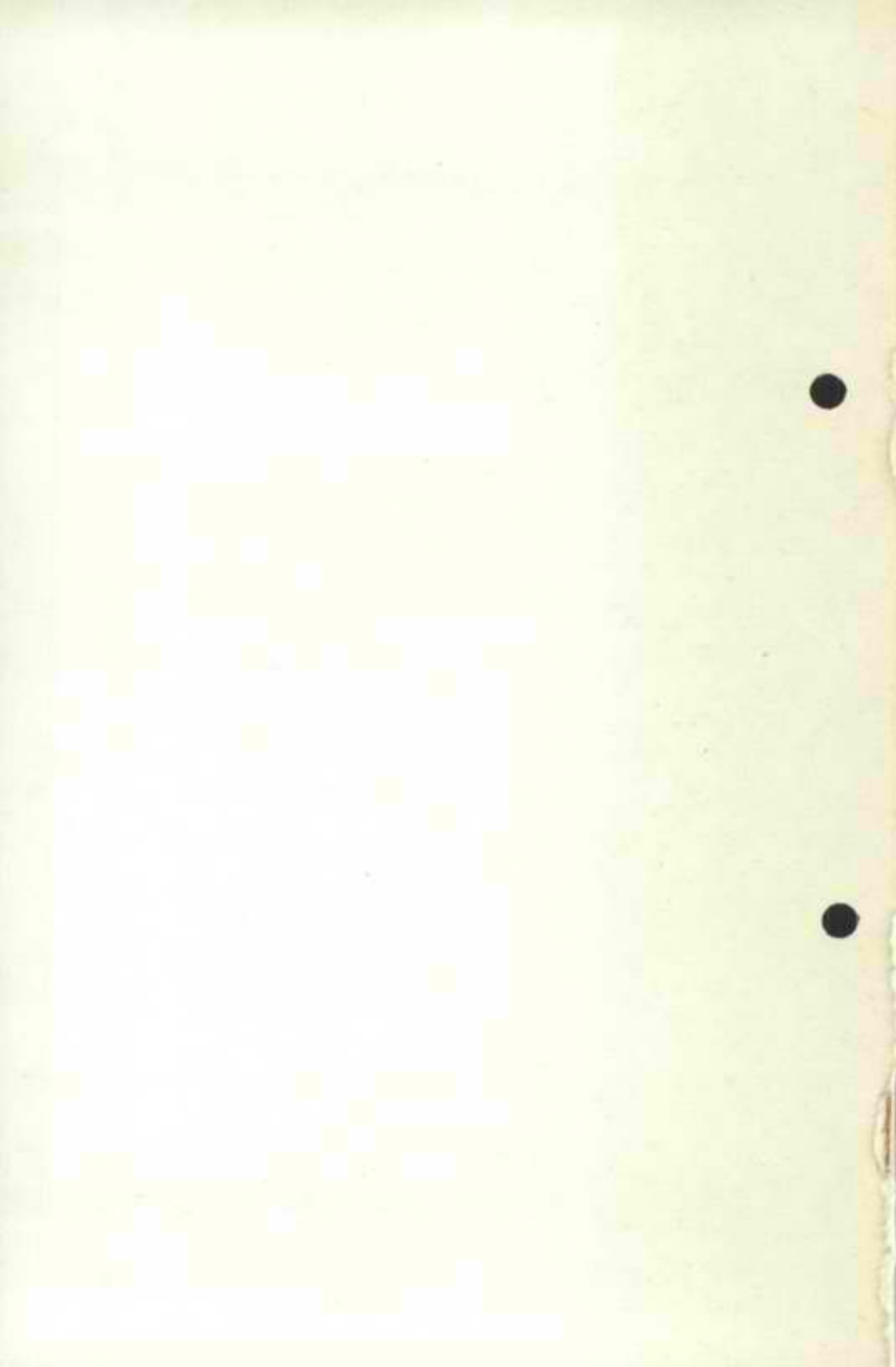
משרד התעשייה המסחר והתירות

הסוכנות היהודית-מחי העליה

עמיגור

כתב: חנניה דהן

עיצוב ובצומ: תובל

13-0

3.4.79

4034/79

לכבוד
מפקד חטיבת 273
צ.ח.ל

א.3.א

הנדון: הגיבות המימנית בימיה

1. השנה נערוך הגיבות מימנית בימיה, בתאריך 19.4.79.
2. בהתאם לעצתו של סא"ל עוזר שמיר, הנציג מונה אליך בבקשה לבדוק אם יחידתך חוכל לסייע לנו בשני אלמנטים החסרים לנו לצורך ארגון ההגיבות.
א. אוהל - במידות הגדולות ביותר.
ב. גנרטור ל- 12 וולט.
3. נשמח מאוד אם חוכל לבדוק ברזת אוהבת בקשתנו זו.

בברכה

זאב עוזר
ראש אגף החקמה
ימיה

העתק: עוזר שמיר
ימיה

ט"ו אדר תשל"ט

14.3.79

79/3978

לכבוד
ועדי בחי כנסת
משרדים, אשכנזים, תימנים
ימים

א.נ.

המידעון: פגישת

בהתאריך כו' אדר 25.3.79 יבקרו בימים אנשי משרד
הדואר. מטרת הביקור להכיר מקרוב את בעיות שירותי
הדואר, להזדקק ולעזור לנו.

לקראת הביקור הייתי רוצה למגיש אתכם על מנת להכין
יחד את דרישותינו אליהם.

לכם אבקשכם לטור למשרדי בצורה החקמה בהקדם.

בברכה ובכבוד רב,

שמעון פרס
ממונה על שירותי דואר
בימים

5

130

13.2.79

13.2.79

ב"ה

לכבוד

גבאי בית כנסת

סיני

ימית

א.נ.

לאור קבלת התפקיד של ממזנה על עניני ושירותי
 דת בימית כמסגרת צוות הקמה, הריני מחבד להזמיןכם
 לשיחת החייצות, ביום רביעי 14.2.79 אי"ה בין השעות
 18.00-19.00 במשרדי צוות הקמה.

אני תקווה שמבישתנו תועיל למען ציבור המתפללים.

בברכה ובכבוד רב,

טמירו לאון

13-3

13.2.79

79/3858

ב"ח

לכבוד

גבאי

בית כנסת האשכנזים

ימית

א.נ.

לאור קבלת החתום של ממונה על עניני ושירותי
דח בימית במסגרת צוות הקמה, הריני מחבד להזמין
לשיחה, ביום רביעי 14.2.79 אי"ה בין השעות 16.00-17.00
במשרד צוות הקמה.

אני מקווה שבישחנו חועיל למען ציבור המתפללים.

בברכה ובכבוד רב

טפירו לאון

7

13-0

13.2.79

79/3861

ב"ה

לכבוד

גבאי

בית כנסת התימנים

ימיה

.א.נ.

לאור קבלת החתמיד של ממונה על עניני ושירותי
 דה בימיה במסגרת צוות הקמה, הריני מתכבד להזמיןכם
 לשיחה ביום רביעי, 14.2.79 אי"ה בין השעות 17.00-18.00
 במשרדי הצוות מול משרד האכלוס.

אני תקווה שמבישתנו תועיל למען ציבור המתפללים.

בברכה

ובכבוד רב

שמירי לאון

13.2.79

79/3860

ב"ה

לכבוד

הרב ישראל אריאל

ימיה

כבוד הרב,

לאור קבלת התפקיד של מטונה על עניני ושידוחי
 דה בימיה במסגרת צוות הקמה, הריני מתכבד להזמין
 לשיחת המיעצות ביום רביעי, 14.2.79 אי"ה בין השעות
 10.00-11.30, במשרדי צוות הקמה.

אני מקווה שיחזי ובהבנה מלאה נוכל לקדם את
 עניני הדת במקום למען חורחנו הקדושה.

בברכה ובכבוד רב,

מפירו לאון

14.2.1979

130

לכבוד
יו"ר ועד החושבים
אבי מרחן
י ש י ה

ג.א.ג.

הנדון: בית הכנסת בנוסח - אחיד
בחשובה למכתבך מס- 16

מפליא הדבר שנושא זה הוא הדבר המדאיג אותך במיוחד בזמנים אלו, ובאם הנך יו"ר ועד החושבים הרי הנך חייב גם לדאוג לכולם כולל צרכי הדת של המקום. והיה רצוי לפני שהנך כותב מכתב זה לברר את כל הנסיבות עם כל הצדדים ולא לבצע חצי עבודה. לפי סיכום שנעשה עם צוות ההקמה ופר זיידה הרי 2 חדרים נמסרו לנוצר והאולם הגדול ישמש את מחללי בית הכנסת בנוסח אחיד.

שמחים שערכת בקורים בבנין אבל כאשר ערכת ביקורך הנכבד זה היה בזמן שהוחלפה דלת, והדלת הייתה בחיקונים. רק לידיעתך כאשר תוקנה הדלת והוחלפה הנוצר שבר את הדלת מחדש.

כמו כן היה רצוי שתעשה בקור גם בזמן שבאמת מתבצעות בבנין פעולות תרבותיות כגון המילה או נוקרי דתי בשבת אחת"צ וחראת שאנשים ונוצר זה עסוק בדברים אחרים מאשר לשבור ולקלקל דברים. כך שאנו רואים את דברך בתור השמחה

מערכת החשמל מתוקנת.
דליפת מים בשרותים כתוצאה מפתיחת הכרזים ע"י הנוצר והשארית פתוחים.
חוץ מזה הנוצר קיבל 2 חדרים נקיים וצבועים ומראה לאחר שבועיים איזה לכולן על הקירות ובאיזה מצב נמצאים החדרים. כמו כן הליכלוך שהם משאירים לאחר הפעולה.

לפיכך אנו רואים בהגנזן מכתבך זה קטרוג וחוסר הכנה בנושא.

בכבוד רב,

ועד מחללי בית-הכנסת

ועד בית הכנסת
ימית

הערות:

- מר י. זיידה-מהנדס אזור הערכה וסיני
- מר ז. עומר-ראש צוות ההקמה ימית
- מר ד. הרטום-מזכיר צוות ההקמה
- מר ד. נוימן-מנהל הסתנ"ס

19.2.79

79/3880

לכבוד

מר י. בלנדאור

ס. מנהל מחלקת מענקים מלווה ומסים

משרד הפנים, הלשכה הראשית

ירושלים

א.נ.

הנדון: מענק לריהוט בתי כנסת בימיה
מכתב מס' 6240 מיום 29.5.78

1. במכתב שבנדון הודעת על הקצבת 100,000 ל"י כמענק מיוחד לכסוי חובאות השתתפות לריהוט בתי הכנסת לימיה.
2. צוה ההקמה ימיה ריחט את בית הכנסת "טיני" ב-150 כורטאות עץ ו-50 כסאות מרומדים.
3. הצירוף הנ"ל הוזמן וסופק ע"י מע"צ רמות-ים.
4. אודה לך באם תעביר לזכות צוה ההקמה ח-ן 10665 בבנק המועלים ימיה את ההקצבה הנדונה, בסך 100,000 ל"י.
5. לוט: א) העתק הזמנה הריהוט על סך 130,000 ל"י
ב) העתק ח-ן החובלה על סך 46,000 ל"י

במבור רב,

ב. אקסטיין
גזבר

העתק: הועדה הבינמשרדית לבתי כנסת, משרד הדתות ירושלים.

מזל

TELEGRAMME

13-6

דואר אשכול
מברקה יר 2

יר יר 5 1016005
ירושלים 38 12 1340 רש טי

דאב עופר ראש צעות ההקמה ימית
ישיח פתחת רפיה

מצוננו להעביר כסף לשירותים דתיים בימית דרכך נא להודיענו דחוף
סובת הפנס בו נפתח חשבונכם ומספרו
הרב יצחק זרביב
סגן ומיימ מנהל אזור ירושלים והדרום
העתק: לסמנכ"ל הרב ז. וינברג

מזל

TELEGRAMME

13-6

12/9

יחסי

מנתם אב החלית

61

אל מעלת

ה' עמכם!

הנני פונה אל ה' בבקשת עזרה עבור משפחה מחוסרת אמצעים אשר מצבה הכלכלי חמור מאד - מדובר במשפחה ברוכת ילדים שאמם חולה ונוקט לטיפול רפואי מיוחד אשר מצריך אמצעים כספיים מרובים. אודה לכם אם תיאותו לבא לעזרת הנ"ל ובזכות אמצוה זו הקב"ה יברככם בברכת טוב, וישלח רפואה שלמה לכל חולי עמו ישראל - א מ ן

ע כנס הועדה הרווחת
הרב יונה בליקשין

ת.ד 561
בבנה

24/10/78

3304 - 2/78

לכבוד
 מר ודס
 מנהל המחלקה לחורי הדתי
 משרד הרווחה,
י ר ר ש ל י ש
 מר ודס הנכבד,

בהמשך לשיתוכנו קטלוגית הריבוי להודיע כי שיתכו ברוב עם הקפות שביות
 לאלפי איש מתושבי ימית, תאריך ואורחיים שהגיעו סמל קצווי תאריך .
 לכיסוי הוצאות אלה, מצאנו כיסויים מתקציבים שוטפים של הוצאות ושל מוסדות
 מקומיים ובנוסף לבו יתרון הרב של 9,500 ל"י.
 בבקשה לסייע לבו בכך שתעבירו לדשוננו סכום זה .

ב ב ר כ ה,

דוד
 מזכיר.
 ודס

העתק: הרב אריאל ישראל - ימית.

וד/א.

(K)

הקלוג

90

ס"ז

ב"י

ביקור הרב הראשי לישראל

הרב עובדיה יוסף שליט"א

בחדל ימית

יום ה' כ"ז אלול תשל"ח-28.9.78

תכנית הביקור

- 5³⁰ - ביקור בנער חזני.
- תפילת מנחה.
- שיחת הרב הראשי עם התושבים.
- כבוד קל
- 6³⁰ - יציאה לימית.
- 7⁰⁰ - שיעור בישיבה במסכת בבא קמא
- ודברים מענייני דיומא.
- 8³⁰ - תפילת ערבית - בבית הכנסת המרכזי.
- 9⁰⁰ - עזרת תושבים בימית (במתנ"ס)
- דבר הרב הראשי לישראל בפרוס
- הימים הנוראים תשל"ט.
- שאלות ותשובות.
- 10¹⁵ - סיום משוער.

בכבוד רב

שלמה ארליך

ימית

78

23/7/78

ב"ה

130

כבוד,

הרב ישראל וינברג שליט"א
סמנכ"ל משרד הדתות
י ר ו ש ל י מ

א, 2,

הצטרפנו שביקורכם באזור ובימיית החבשל, והננו מצמים לבקורכם כאן.
יש שאלות לא מעטות שהננו מעוניינים בהתירונם, ואנו זקוקים להדרכה ומיוע מצד
משרד הדתות.

בניית המקוה נמצאת בשלב מתקדם ביותר, אולם שאלות אחרות בגוף: הוועד המתי, תקציב הועד, נושא כתי הכנסה, סדרי כשרות בעיר ועוד, מעוניינים ברור ושיטולי.
נקווה להודעתכם על קיום בקור במועד אחר ובחזקתם, והננו מבקשים לחאם את הבקור
עמנו ועם ראש אורח ההקמה במקום, על מנת להסדיר יחד את הנושאים השונים.

אחת השאלות החדשות שפננו מבקשים את עזרת המשרד היא הקמת בית כנסת נוסף
עבור העדה האשכנזית בימיית.

לאחרונה התפצל בית הכנסת המאוחד לבתי כנסת נפרדים בהתאם לנוסח העדות השונות
ספרדים, חסידים ואשכנזים. לעדה הספרדית והחסידית יש פתרון בבית הכנסת הקיים -
באולם הגדול ובחדר הסמוך לאולם.

אולם כאשר לעדה האשכנזית הפתרון כרבע הוא בכח בית הספר הטמלכתי במקום,
נמסר לנו כי נוכל להתפלל במקום זה עד תחילת שנה הלימודים הקרובה (תשל"ט)
ובחצור מקום אחר הננו נמצאים במצוקה.

פתרון זמני ימצא בעצ"ה, אך יש לבטח בהחלטות לבניית בית כנסת בנוסח ישראלי
בעיר.

אכן יש נכונות בצוות ההקמה של העיר לבנות בית כנסת באחת משכונות החדשות
הנמצאת כרבע בבנייה, אך הדבר לא יתקדם בלא מיוע מצדכם.

אי לכך, נבקשכם למנות לצוות ההקמה, ולהסדיר עמם בנית בית כנסת בנוסח ישראלי
בעיר ימיית.

ברגשי כבוד
ובברכה
ישראל
אריאל

יחסי ואל בשר יתקנה ויחסי
הייג מרכיב ואל מלך יתקנה

מדינת ישראל

13-ס

משרד הדתות
לשכה ראשית
ירושלים

תאריך: ד' בחמוז תשל"ח
12 ביולי 1978

מספר:

לכבוד

מ' זאב עופר

ראש צוות הקמה

ימיה

שלום רב,

קבלתי את מכתבך מיום 5.7 בענין שרוחי דת בימית.

באופן כללי אומר כי כל עוד לא מאפשרים לנו הקמה מועצה דתית בישובים מעבר לקו, נאסרך אנחנו, המשרד, להחזיק את השרותים הדתיים מבחינה תקציבית, לבדנו ובחמאם לאפשרויות הקציביות.

אני מציע שתקבעו מנישה סדורה, אחת, הרב ואנשי הועד הדתי עם המנהל בפועל של אזור ירושלים והדרום, הרב יצחק זרביב, והשמעו ממנו על כל מה שמשרד יכול ומוכן לעשות בנושא.

בכבוד רב

ישראל צ. וינברג
סגן מנהל כללי

העתיק: הרב יצחק זרביב, מ"מ מנהל אזור ירושלים והדרום (בצרוף מכתב)

SECRET
 SECURITY
 INFORMATION

SECRET
 SECURITY
 INFORMATION

SECRET
 SECURITY
 INFORMATION

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET
 SECURITY
 INFORMATION

SECRET

78

130

משרד הביטוי והשכון
המנהל לבניה כשרית
ויישובים חדשים
צוות החקמה
ש ש מ ש

3/7/78

2070 מ-78

לכבוד,

הרב ווינברג
ממנכ"ל משרד הדתות
רח" 101 30
י ר ש ל י מ

א, ב, ג,

הנדון: שרותי דת בימים

1. אבקש להגחות אותנו אילו שרותי דת עלינו לקיים בימים.
2. כמו כן אבקש להראות לנו את מקומות התקציב שמהם נוכל לשפד את כל השרותים האלו.

ב ב ר כ ה ,

זאב עומר
~~ראש צוות החקמה~~
י מ ש ה